

[Holstein.]

over, at den nye Forsvarsordning baade for Flaadens og for Hærens Vedkommende overfor de politiske Myndigheder mødes med saa stort Forbehold, som den bliver, og at de paagældende alligevel bliver paa deres Post. Tværtimod, alle forsvarsvenlige Politikere bør paaskønne, at de bliver paa deres Post.

For den nugældende Forsvarsordnings Vedkommende udtalte den daværende Statsminister ogsaa — dette er en politisk Betragtning, men en Betragtning, som ogsaa i Øjeblikket er højst aktuell — den Opfattelse, at det ikke, saaledes som Oppositionen i 1922 paastod, var en politisk Svækkelse særlig for Regeringen, at Ordningen af 1922 øjensynlig kun vilde blive gennemført med et ringe Flertal. „Jeg benægter“, sagde han, „at dette er nogen rigtig Slutning, thi Forsvarslove har saa deres egen Skæbne i dette Land, det var ogsaa saaledes under Behandlingen af Forsvarslovene af 1909.“

Med andre Ord, den daværende Statsminister mente, det var tilstrækkeligt og tilfredsstillende, at de to forsvarsvenlige Partier enedes om Ordningen af 1922, og stillede ikke kimæriske Forventninger eller Krav om, at denne Ordning skulde vedtages, som det hedder saa smukt: af et bredt demokratisk Flertal, ja, helst af alle fire store Partier paa Rigsdagen. Dette var en Kimære og er og bliver en Kimære, saaledes som Mentaliteten i denne Sag er indenfor Afrustningspartierne.

Dette er der dog vel ikke længere Tvivl om, efter at først Venstres Forhandlingsforsøg i de sidste Aar med Afrustningspartierne er bristet uigenkaldeligt, og efter at det har vist sig, hvorledes Afrustningspartierne har stillet sig til den finansielt set vidtstrakte Imødekommenhed, der paa dette Omraade fra Venstres Side — og jeg tør roligt, uden at røbe nogen Statshemmelighed, sige: med Støtte af den konservative Landstingsgruppe — er vist i denne Sag. Det synes mig med Rette, for det vilde være umuligt i den nuværende økonomiske Situation her i Landet — langt mere end i 1922 — at føre de Konservatives og Venstres Krav om Besparelser i den offentlige Husholdning, paa Finansloven, paa de andre ministerielle Budgetter frem med Vægt, hvis man ikke havde gjort et Skridt paa dette Omraade, som er det mest angrebne, desværre og uden Grund, finansielt set, af de forsvarsfjendtlige Partier.

Det er, lad mig sige det, ikke Venstre, endsige det konservative Folkeparti, som

har det politiske Ansvar overfor det danske Folk i Nutiden og i Eftertiden, i den nærmeste Fremtid fuld af storpolitisk Uro og ildevarslende Kendsgerninger, det er ikke dem, men de to ansvarlige Regeringspartier og Regeringen, som har Ansvaret for, at den Ordning, der nu vedtages, ikke er blevet betydelig bedre for alle Værns Vedkommende, end den er. Det kunde være sket, og alligevel kunde der være indført en ikke uvæsentlig Besparelse paa disse Budgetter, ikke uvæsentlig navnlig i Sammenligning med den Uvillie, der overfor andre ministerielle Budgetter vises fra Regeringspartiernes Side med Hensyn til Besparelser.

Den højtærede Udenrigsminister — det maa jeg maaske ogsaa have Lov til at minde om i denne Forbindelse, det er ogsaa en politisk Betragtning — hævdede og krævede baade i Efteraaret 1909 og i 1922, at Militærforliget enten skulde gøres til Genstand for en Folkeafstemning — grundlovsstridig ganske vist, men det generer jo ikke store demokratisk-parlamentariske Aander i Regeringspartierne — eller ogsaa for en Folketingsopløsning og Appel til Folketingsvælgerne, og han gjorde det med den Motivering, at det Flertal, der havde tiltraadt Militærforliget i 1909, var, som han udtrykte sig, „et kunstigt Folketingsflertal.“

Nu vil jeg nok spørge den højtærede Udenrigsminister, hvad han kalder det Flertal, der om lidt her i Folketinget skal vedtage den her foreslaaede Militærorning. Er det ikke et kunstigt Flertal? Men den højtærede Udenrigsminister rejser ikke Krav nu, og der stilles ikke nu fra Regeringspartiernes Side, saaledes som der blev det af den højtærede Justitsminister i 1909 og af ærede radikale Ledere i 1922, Paastand paa Overgang til Dagsordenen, gaaende ud paa, at Folketinget skal opløses, for at det kan ses, om Vælgerne tiltræder det Militærforlig, som nu skal vedtages. Nej, man venter ganske roligt til det normale Folketingsvalg i 1933, hvor denne Sag, det tør jeg uden at være stor politisk Spaamand forudsige, vil drukne i andre Vælgerinteresser; Interessen for denne Sag er jo, takket være de ærede Afrustningspolitikeres gode Gerning, saa forsvindende og aftagende, at der ikke er Tvivl om, at den vil drukne ved Aprilvalgene 1933 i Sammenligning med de Sager, der til den Tid vil blive forelagt de danske Vælgere til Afgørelse og Dom.

Men altsaa, i 1922 var den daværende Statsministers og i 1909 den nuværende Udenrigsministers Stilling til den rent politisk-parlamentariske Fremgangsmaade med